Gemeente Raalte

INFORMATIENOTITIE RAAD

Onderwerp	Informatienotitie Raad septembercirculaire 2021
Zaaknummer	76497-2021
B&W vergadering	12 oktober 2021
Portefeuillehouder	dhr. F. (Frank) Niens
Behandelend ambtenaar	Chris ten Have telefoon 0622991121: , e-mail: chris.ten.have@raalte.nl

Kennis te nemen van
Resultaat van de septembercirculaire 2021.

Inleiding

Gemeenten ontvangen op drie tijdstippen in het jaar van het Rijk informatie over de Gemeente-fondsuitkeringen: in mei op basis van de Voorjaarsnota, in september op basis van de Miljoenennota en in december, ter afronding van het lopende jaar, op basis van de Najaarsnota. In deze informatienotitie wordt het resultaat van de septembercirculaire 2021 toegelicht.

Kernboodschap
Hoger accres door hogere raming loon-prijs ontwikkelingen en doordat het rijk extra middelen uittrekt voor o.a. klimaat, de kinderopvangtoeslag en de zorg.

De algemene uitkering
Binnen het gemeentefonds is de algemene uitkering de grootste component. De ontwikkeling van de algemene uitkering wordt voor een belangrijk deel bepaald door de ontwikkeling van de rijksuitgaven. Volgens het systeem van 'samen de trap op en samen de trap af' hebben wijzigingen in de rijksuitgaven direct invloed op de omvang van het gemeentefonds. De jaarlijkse toename of afname van het gemeentefonds wordt het accres genoemd.

De belangrijkste punten uit de septembercirculaire 2021 ten opzichte van de meicirculaire 2021 op totaalniveau (voor alle gemeenten) zijn:

- Vanaf 2022 is er een opwaartse bijstelling van de accressen van landelijk € 583 miljoen in 2022 oplopend tot € 757 miljoen in 2025.
- Voor het jaar 2022 is landelijk € 1,3 miljard toegevoegd aan de algemene uitkering om de tekorten in de jeugdzorg op te vangen.
- De opschalingskorting van € 270 miljoen is in 2022 ook eenmalig geschrapt en blijft daarmee op het niveau van 2019.
- Er is een voorschot op de onderschrijding van het plafond BTW -compensatiefonds 2021 van landelijk € 215,9 miljoen vastgesteld. Bij de meicirculaire 2022 volgt de definitieve afrekening over 2021.
- Coronacompensaties: Voor het jaar 2021 is landelijk € 195 miljoen aan Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke kosten (TONK) middelen, € 50 miljoen voor cultuur en € 10 miljoen voor buurt- en dorpshuizen beschikbaar gesteld.

Vertaling naar Raalte

In onderstaand overzicht is het resultaat van de septembercirculaire 2021 betreffende de algemene uitkering (exclusief de integratie-uitkering sociaal domein) voor de jaren 2021 – 2025 afgezet ten opzichte van de meicirculaire 2021. Daarnaast is het totaal van de op te nemen onttrekkingen (stelposten) weergegeven.

Resultaat algemene uitkering (exclusief integratie -uitkering sociaal domein)					
Bedragen in €	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**
Septembercirculaire 2021	54.250.000	56.408.000	52.687.000	52.617.000	53.052.000
Meicirculaire 2021	52.848.000	52.290.000	51.471.000	51.362.000	51.664.000
Resultaat voor aftrek stelposten	**1.402.000**	**4.118.000**	**1.216.000**	**1.255.000**	**1.388.000**
Al in begroting 2021 opgenomen onderschrijding plafond BTW compensatiefonds (BCF)	**178.000**				
Negatieve bijstelling algemene uitkering 2020	**33.000**				
Op te nemen stelposten					
Reguliere taakmutaties (zie bijlage 1)	36.000	46.000	18.000	18.000	18.000
Taakmutaties toe te rekenen aan sociaal domein (zie bijlage 2)	62.000	2.281.000	-27.000	-25.000	-25.000
Corona gerelateerde taakmutaties (zie bijlage 3)	396.000	87.000	0	0	0
Totaal stelposten septembercirculaire	**494.000**	**2.414.000**	**-9.000**	**-7.000**	**-7.000**
Resultaat septembercirculaire 2021 na aftrek stelposten	**697.000**	**1.704.000**	**1.225.000**	**1.262.000**	**1.395.000**

In de septembercirculaire zijn er extra middelen beschikbaar gekomen van € 1,40 miljoen in 2021, oplopend naar € 4,12 miljoen in 2022, en aflopend naar € 1,22 miljoen in 2023, € 1,26 miljoen in 2024 en € 1.39 miljoen in 2025.

Een deel van deze extra middelen heeft het rijk bestemd voor een bepaald doel (taakmutaties). De meest in het oog springende betreft de extra middelen jeugd voor het jaar 2022 ter compensatie van de tekorten in de jeugdzorg. Voor Raalte is dit € 2,37 miljoen. In bijlage 1 t/m 3 is een toelichting op alle overige taakmutaties weergegeven.

Na aftrek van de taakmutaties (via stelposten) en de al in de begroting 2021 opgenomen ruimte onder het plafond BCF is er een positief resultaat van € 0,70 miljoen in 2021 oplopend naar € 1,70 miljoen in 2022, € 1,22 miljoen in 2023, € 1,26 miljoen in 2024 en € 1,39 miljoen in 2025. In 2021 wordt het positieve resultaat gerealiseerd door een positieve bijstelling van maatstaven en doordat de ruimte onder het plafond BCF hoger is dan dat we hebben opgenomen in onze begroting. Vanaf 2022 zijn de positieve resultaten voornamelijk het gevolg van het hogere accres. Het hogere accres is het gevolg van een hogere geraamde loon- en prijsontwikkeling van het CPB en door een positieve volumeontwikkeling. Daarnaast trekt het rijk extra middelen uit voor klimaat, de zorg en EU afdrachten. Verder zijn de kosten voor het compenseren van de gedupeerden van de kinderopvangtoeslag opwaarts bijgesteld. Voor al deze uitgaven geldt dat dit ramingen betreft. Op het moment dat de daadwerkelijke uitgaven lager blijken te zijn, zal dit ook leiden tot een lager accres. Omdat de algemene uitkering het principe van 'trap op -trap af' volgt hebben deze beleidsintensiveringen doorwerking in het accres. Een deel van de extra middelen ter grootte van ruim € 0,5 miljoen is structureel nodig om de hogere loon-en prijsontwikkeling in 2022 en verder binnen de gemeentebegroting op te vangen. Een verdere toelichting op het resultaat van de septembercirculaire is in bijlage 4 weergegeven.

Mutaties sociaal domein

In onderstaande tabel staan de mutaties sociaal domein ten opzichte van de meicirculaire weergegeven.

Mutaties sociaal domein taken vanaf 2015					
Bedrag in €	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**
Wmo taken vanaf 2015	-35.000	-74.000	-27.000	-25.000	-25.000
Jeugd	97.000	2.355.000	0	0	0
Participatie (SW/re-integratie)	-7.000	-7.000	-11.000	-15.000	-19.000
Totaal	**55.000**	**2.274.000**	**-38.000**	**-40.000**	**-44.000**

De negatieve bijstelling van Wmo middelen komt doordat per 1 januari 2020 de hulpmiddelenzorg aan cliënten die in een Wlz instelling wonen is vereenvoudigd, waardoor er minder beroep gedaan wordt op de Wmo 2015. Daarnaast is er een uitname in 2022 van uitvoeringskosten van de SVB voor PGB trekkingsrechten.

Voor jeugd zijn er extra middelen in 2021 (€ 97.000) ter aanpak van acute problematiek in de jeugdzorg en in 2022 (€ 2.368.000) ter compensatie van jeugdzorgtekorten beschikbaar gesteld. Daarnaast is er in 2022 € 13.000 onttrokken vanwege uitvoeringskosten van de SVB voor PGB trekkingsrechten.

Op de integratie-uitkering participatie is een negatieve correctie gekomen doordat de uitgaven van het UWV aan de no-riskpolis hoger zijn geweest dan aanvankelijk geraamd.

Vervolg

Het financiële resultaat voor het jaar 2021 wordt verantwoord in de jaarrekening 2021. De resultaten 2022 en verder van deze septembercirculaire worden volgens bestaande werkwijze vertaald bij de zomernota 2022 en kadernota/ begroting 2023. De stand van de septembercirculaire is een momentopname. In de komende circulaires (decembercirculaire 2021 en meicirculaire 2022) kunnen hier bijstellingen op komen. Zo zijn de resultaten van de algemene politieke beschouwing nog niet verwerkt. De uiteindelijke ontwikkeling van het accres in 2022 en verder is onder andere afhankelijk van de keuzes die een nieuw kabinet maakt en de macro economische ontwikkelingen in de komende periode. Naar verwachting wordt bij de meicirculaire 2022 het resultaat van de herijking van het gemeentefonds die vanaf 1 januari 2023 ingaat per gemeente gepubliceerd.

Communicatie

N.v.t.

Burgemeester en wethouders van Raalte,

de secretaris
Karin Cornelissen

de burgemeester
Martijn Dadema

Bijlage 1: Overzicht reguliere taakmutaties
Bijlage 2: Taakmutaties toe te rekenen aan sociaal domein
Bijlage 3: Overzicht Corona gerelateerde compensaties Rijk
Bijlage 4: Toelichting resultaat septembercirculaire 2021

Bijlage 1: Taakmutaties septembercirculaire 2021

Taakmutaties (bedragen in €)	2021	2022	2023	2024	2025	Toelichting
Uitvoering en implementatie breed offensief	17.000					Middelen om maatregelen te nemen gericht om het gemakkelijker maken voor werkgevers om mensen met een arbeidsbeperking in dienst te nemen.
Landelijke structuur interventieteams		3.000	3.000	3.000	3.000	Middelen ter voorkoming en terugdringing o.a. belasting- en premiefraude, toeslagenfraude
Toezicht en handhaving gastouderopvang		9.000	9.000	9.000	9.000	Intensiveren toezicht en handhaving van gastouderopvang
Rijksvaccinatie HPV mannen		6.000	6.000	6.000	6.000	Middelen t.b.v. uitbreiding rijksvaccinatieprogramma
Gezond in de stad (DU)		28.000				Middelen om gemeenten extra ruimte te geven om gezondheid van mensen in een lage sociaaleconomische positie structureel en duurzaam te verbeteren.
Centrale stemopneming (DU)	19.000					Vergoeding deelname aan experiment centraal tellen van stembiljetten.
Totaal taakmutaties	**36.000**	**46.000**	**18.000**	**18.000**	**18.000**	

Bijlage 2: Taakmutaties toe te rekenen aan Sociaal domein

Bedragen in €	2021	2022	2023	2024	2025	Toelichting
Aanpak problematiek jeugdzorg 2021	97.000					Middelen voor acute problematiek in de jeugdzorg
Extra middelen jeugdzorg 2022		2.368.000				Extra middelen 2022 ter compensatie van de tekorten in de jeugdzorg
Uitvoeringskosten SVB PGB wmo en jeugd	0	-56.000	0	0	0	Uitvoeringskosten Sociale Verzekeringsbank onttrokken aan algemene uitkering € 13.000 jeugd en € 43.000 WMO
Nacalculatie mobiliteitshulpmiddelen Wlz	-35.000	-31.000	-27.000	-25.000	-25.000	Deel mobiliteitshulpmiddelen wordt verstrekt vanuit Wet Langdurige Zorg en niet meer vanuit WMO 2015
Totaal toe te rekenen aan Sociaal domein	**62.000**	**2.281.000**	**-27.000**	**-25.000**	**-25.000**	

Bijlage 3: Overzicht Corona gerelateerde compensaties Rijk

Corona gerelateerde taakmutaties	2021	2022	2023	2024	2025	Toelichting
TONK	289.000					2e tranche ter compensatie directe kosten TONK regeling en uitvoeringskosten
Lokale cultuur	92.000					Middelen ter compensatie extra uitgaven cultuur
Buurt en dorpshuizen	15.000					Middelen ter compensatie extra uitgaven buurt- en dorpshuizen
Aanvullend pakket/ impuls re-integratie		23.000				Middelen t.b.v. re-integratie bijstandsgerechtigden en tijdelijke impuls om dienstverlening te intensiveren
Gemeentelijke schuldenbeleid en bijzonder bijstand		64.000				Extra middelen om snelle hulp te bieden aan mensen die vanwege de crisis te maken krijgen met schulden- en armoedeproblematiek
Totaal	**396.000**	**87.000**				

Bijlage 4 Toelichting resultaat algemene uitkering

Bedragen in €	2021	2022	2023	2024	2025
1.1 Hoger accres	0	1.073.000	1.193.000	1.216.000	1.376.000
1.2 Hogere onderschrijding BTW-compensatiefonds (BCF)	400.000	0	0	0	0
1.2 Al in begroting opgenomen onderschrijding BCF 2021	-178.000				
1.3 Schrappen opschalingskorting 2022	0	495.000	0	0	0
1.4 Hoeveelheidsverschillen (ontwikkeling maatstaven)	420.000	0	0	0	0
1.5 Overig (o.a. bijstelling uitkeringsfactor)	55.000	136.000	32.000	46.000	19.000
Toelichting resultaat Algemene uitkering	**697.000**	**1.704.000**	**1.225.000**	**1.262.000**	**1.395.000**

1.1 Hoger accres
Landelijk is het accres opwaarts bijgesteld met € 583 miljoen in 2022 oplopend tot € 757 miljoen in 2025. Voor Raalte betekent dit een opwaartse bijstelling van circa € 1,07 miljoen in 2022 oplopend naar circa € 1,37 miljoen in 2025. Dit komt door een hogere geraamde loon- en prijsontwikkeling van het CPB en door een positieve volumeontwikkeling. Daarnaast trekt het rijk extra middelen uit voor klimaat, de zorg en EU afdrachten. Verder zijn de kosten voor het compenseren van de gedupeerden van de kinderopvangtoeslag opwaarts bijgesteld. Voor al deze uitgaven geldt dat dit ramingen betreft. Op het moment dat de daadwerkelijke uitgaven lager blijken te zijn, zal dit ook leiden tot een lager accres. Omdat de algemene uitkering het principe van 'trap op - trap af' volgt hebben deze beleidsintensiveringen doorwerking in het accres. Een deel van de extra middelen zal nodig zijn om hogere verwachte loon-en prijsontwikkeling in 2022 en verder binnen de gemeentebegroting op te vangen.

1.2 BTW compensatiefonds
In de septembercirculaire is een onderschrijding van het BTW-compensatiefonds 2021 gemeld van landelijk € 216 miljoen. Voor Raalte betekent dit een verwachte teruggave en daarmee verhoging van de algemene uitkering van € 400.000 in 2021. In de begroting 2021 is rekening gehouden met ruimte onder het plafond BCF van € 178.000 (50% van afrekening 2020). Bij de meicirculaire 2022 volgt de definitieve afrekening over het jaar 2021.

1.3 Schrappen opschalingskorting
Het kabinet heeft besloten de opschalingskorting voor gemeenten in het jaar 2022 incidenteel te schrappen. Landelijk gaat het om € 270 miljoen, voor Raalte een positieve bijstelling van € 495.000 in 2022. Eerder heeft het kabinet (in verband met corona) al besloten de opschalingskorting voor de jaren 2020 en 2021 te bevriezen. De opschalingskorting is hiermee nog niet van tafel en is doorgeschoven naar de onderhandelingstafel bij de kabinetsformatie.

1.4/1.5 Hoeveeheidsverschillen (ontwikkeling maatstaven) en overige (o.a. uitkeringsfactor)
In de loop van 2021 zijn de definitieve cijfers van verschillende maatstaven en de gewichten per maatstaf bekend geworden vanuit het CBS. Voor Raalte geeft dit een positieve bijstellen van € 420.000 in 2021. Met name de maatstaven aantal inwoners, huishoudens met laag inkomen, klantpotentieel regionaal en inwoners met medicijngebruik zijn opwaarts bijgesteld. Daarnaast is de uitkeringsfactor als gevolg van landelijke volumes van maatstaven opwaarts bijgesteld.